

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžp/15/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012202574
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8012202574.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : J. E., bytom G. XX, J., právne zastúpený JUDr. Michalom Fecil'akom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie, Jesenná 8, Prešov proti žalovanému : Mesto Prešov, so sídlom Hlavná 73, Prešov, právne zastúpeného JUDr. Alojzom Naništom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie, Sládkovičova 8, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Prot. č.: P/2006/2841-Tu z 8. novembra 2006, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/24/2012-106 z 26. februára 2013 a odvolaní Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/24/2012-106 z 26. februára 2013 v časti návrhu na pribratie účastníkov do konania jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/24/2012-106 z 26. februára 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením postupom podľa 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie, keď dospel k záveru, že žaloba bola podaná po uplynutí dvojmesačnej lehoty stanovenej v ustanovení § 250b ods. 1 OSP a jednak, že žalobca nevyužil opravné prostriedky, ktoré sa pre preskúmané rozhodnutie pripúšťali. Dôvodil tiež, že ničotnosť správneho aktu môže byť síce dôvodom pre preskúmanie rozhodnutia súdom v rámci správneho súdnictva podľa piatej hlavy OSP, avšak len v prípade, ak by žalobca využil všetky opravné prostriedky, ktoré sa preň pripúšťajú a žalobu podal včas dodajúc, že v danom prípade ani jedna z týchto podmienok splnená nebola.

O návrhu na pribratie účastníkov (správne malo byť uvedené účastníka) do konania rozhodol tak, že tomuto návrhu nevyhovel z dôvodu, že zistil podmienky pre zastavenie konania a považoval za neúčelné priberať do konania ďalších účastníkov konania.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 OSP v spojení s § 240c ods. 1 OSP (správne malo byť uvedené § 246c ods. 1 OSP) a žalobcovi, ktorý zaviniel zastavenie konania uložil zaplatiť trovy právneho

zástupcu žalovaného v celkovej sume 323,50 €.

Proti uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil (správne sa mal domáhať jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie.) Poukazujúc na ustanovenie § 41 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov uviedol, že je nesporné a v konaní to bolo preukázané, že územné rozhodnutie o umiestnení stavby „J. S. C. J., N. Z.“, č. ŽP ÚP 1449/98 - Lr zo 4. mája 1998, nebolo nahradené iným - novým územným rozhodnutím, čo znamená, že rozhodnutie o umiestnení stavby „Diaľnica D1 Fričovce - Prešov západ, II. etapa, 2. Časť Svinia - Prešov - západ, križovatka Prešov západ (Výdumanec)“ - I. etapa, č. Prot. č. P/2006/2841 - tu z 8. novembra 2006 je nezákonné, tzn. vydané v rozpore so zákonom, pretože stavebný zákon nepripúšťa možnosť vydať na jedno územie viac územných rozhodnutí dodajúc, že toto rozhodnutie bolo vydané ako duplicitné a preto trpí takými vadami (čo do zápornej kvality), že sa neuplatňuje prezumpcia jeho správnosti a teda sa jedná o ničotný správny akt, tzv. pakt. V súvislosti s ničotnosťou správneho aktu ďalej uviedol, že ničotný správny akt trpí natoľko intenzívnymi vadami, že ho vôbec za rozhodnutie ani nie je možné považovať a preto je vhodné použiť pre toto rozhodnutie termín „neexistujúce“, teda o akte už vôbec nie je možné uvažovať zdôrazniač skutočnosť, že súd k nulite aktu prihliada z úradnej povinnosti a súd je zo zákona povinný zaoberať sa nulitou takéhoto správneho aktu. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR (správne malo byť uvedené Najvyššieho správneho súdu ČR) sp. zn. 8 Afs 78/2006, sp. zn. 7 As 100/2010 poukázal na to, že ničotnosť správneho aktu sa nedá zahojiť ani uplynutím času a že k zahojeniu ničotnosti nedochádza ani v prípade nevyčerpania opravných či nápravných prostriedkov v správnom konaní či v správnom súdnictve a na takéto rozhodnutie sa hľadí ako keby vôbec neexistovalo a nikto nie je povinný ho rešpektovať a riadiť ním a nikto nemôže na jeho podklade previesť nadväzujúci úkon, či vydať akt podmienený existenciou takéhoto ničotného rozhodnutia.

Záverom poukázal aj na tú skutočnosť, že súd prvého stupňa sa nijako nevysporiadal s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S 30/2012z 18. januára 2013, ktorý predložil konajúcemu súdu, ktorým Krajský súd v Bratislave v totožnej právnej veci - duplicitu územných rozhodnutí zrušil, ako napadnuté rozhodnutie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR č.: 16137/2012/SVBP/z.35532/Pi z 9. augusta 2012, ako aj rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Prešove, odboru štátnej stavebnej správy č. 2012-37/800-5/SP-DA zo dňa 13. februára 2012, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, cit.: „Ďalším pochybením žalovaného bola skutočnosť, že sa nedostatočne vyporiadal s duplicitou územných rozhodnutí z 3.3.2006 a z 21.6.2009.“

Proti uzneseniu krajského súdu v časti výroku o nevyhovení návrhu na pribratie účastníkov (správne malo byť uvedené účastníka) do konania podala odvolanie Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (ďalej len ako „NDS“).

V prvom rade považovala za potrebné podotknúť, že podľa jej vedomosti bolo dňa 23. januára 2013 podané na súd vyjadrenie žalobcu, ktorého obsahom bol aj návrh na pribratie účastníka do konania v zmysle ustanovenia § 250 ods. 1 OSP, ktorým účastníkom mala byť NDS, a.s. ako účastník správneho konania, v ktorom bolo vydané napadnuté územné rozhodnutie dodajúc, že s návrhom na pribratie NDS, a.s. ako účastníka do konania v zmysle ustanovenia § 250 ods. 1 OSP druhá veta sa na súd obrátila aj ich splnomocnená právna zástupkyňa E. K. L.. Poukázala ďalej na to, že vzhľadom na doterajší priebeh konania nie je z uznesenia súdu, ktorým rozhodol o nevyhovení návrhom na pribratie účastníkov do konania zrejme, o akých ďalších účastníkov by sa malo jednať, nakoľko má vedomosť len o návrhoch na pribratie jedného účastníka do konania, ktorým mala byť práve NDS, a.s. ako účastník správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť (a nepochybne by aj boli) zrušením správneho (územného) rozhodnutia dotknuté. Odvolávajúc sa na ustanovenia § 90 OSP a § 250 ods. 1 druhá veta OSP zdôraznila, že je povinnosťou súdu, po tom čo zistí, že preskúmané správne rozhodnutie, vydané v správnom konaní malo účastníka, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté, ex offio takéhoto účastníka do konania pribrať a preto mal súd v danom prípade v zmysle § 250 ods. 1 druhá veta OSP pribrať do konania NDS, a.s. a až následne rozhodnúť o zastavení konania. Namietala, že v napadnutom uznesení súd rozhodol v rozpore s ustanovením § 250 ods. 1 veta druhá OSP, keď rozhodol tak, že návrhom na pribratie účastníka (hoci vo výroku aj v odôvodnení sa

hovori o účastníkoch) do konania nevyhoveli, pričom toto svoje rozhodnutie stručne odôvodnil tým, že „považoval za neúčelné priberať do konania ďalších účastníkov konania a konanie následne zastaviť“ zdôrazniac, že takýto postup súdu však nemá žiadnu zákonnú oporu a žiadne ustanovenie OSP neobsahuje možnosť súdu odchýliť sa od zákonom predpísaného procesného postupu ustanoveného v § 250 ods. 1 druhá veta OSP v prípade, ak to súd považuje za „neúčelné.“

Poukázala ďalej na to, že dôvodom podania odvolania je predovšetkým procesná ochrana účastníka správneho konania NDS, a.s., ktorému sa postupom súdu, ktorým nebol dodržaný zákonom predpísaný procesný postup podľa § 250 ods. 1 OSP odňala možnosť konať pred súdom a vznikla absurdná situácia, kedy nie je jasné, či NDS, a.s. je alebo nie je účastníkom konania dodajúc, že vyriešenie tejto otázky je kľúčové pre posúdenie procesného postavenia NDS, a.s., t.j. najmä jej účasti v ďalšom konaní, v prípade podania opravného prostriedku (napríklad zo strany žalobcu) voči výroku o zastavení konania niektorým z účastníkov.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd (po nevyžití autoremedúry podľa § 210a OSP súdom prvého stupňa) uznesenie v časti výroku o nevyhovení návrhom na pribratie účastníka NDS, a.s. do konania zmenil tak, že rozhodne o pribratí NDS, a.s. ako účastníka konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaniach (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu ani NDS, a.s. priznať úspech nie je možné.

Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie Mesta Prešov č. Prot. č. : P/2006/2841-Tu z 8. novembra 2006 o umiestnení líniovej stavby : Diaľnica D1 Fričovce - Prešov západ, II. etapa, 2. Časť Svinia - Prešov - západ, križovatka Prešov západ (Výdumanec) - I. etapa, v katastrálnom území Prešov (ďalej len „územné rozhodnutie“). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 9. decembra 2006. Žaloba bola podaná na Krajský súd v Prešove dňa 31. júla 2012.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 2 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon neprípúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškание lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 250 ods. 1 OSP účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 250 ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní

riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2). Inak povedané musí ísť o rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť až po povinnom využití riadneho opravného prostriedku v správnom konaní. I keď pojem riadneho opravného prostriedku správny poriadok nepozná, výrazom riadne opravné prostriedky sa majú na mysli tie opravné prostriedky v administratívnom procese, ktorými sa napáda prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu (odvolanie, rozklad, námietky, sťažnosť alebo iný podobný úkon, ktorým sa sleduje napadnutie správneho rozhodnutia). Riadnym opravným prostriedkom, ale nie je návrh na obnovu konania, preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania ani protest prokurátora. Z uvedeného teda vyplýva, že zásadne sa svojich práv žalobou proti rozhodnutiu správneho orgánu nemôže domáhať ten, kto v správnom konaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvej inštancie nepodal odvolanie (rozklad, námietky).

V danom prípade sú relevantné dve skutočnosti, a to, že žalobca v správnom konaní nevyužil proti územnému rozhodnutiu opravný prostriedok, ktorý mu zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov v spojení so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zaručuje a taktiež, že žalobca podal žalobu po uplynutí zákonnej lehoty, ktorej zameškanie nemožno odpustiť, až dňa 31. júla 2012, teda po viac ako 5 rokov. Preto za danej procesnej situácie zavinennej žalobcom nie je prípustné preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a na uvedenom nezmieni nič ani tvrdenie žalobcu o ničotnosti napadnutého rozhodnutia. Rovnako je bez právneho významu odvolávanie sa žalobcu na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/30/2012 z 18. januára 2013, ktorého predmetom prieskumu bolo iné rozhodnutie správneho orgánu.

Vo vzťahu k odvolaniu NDS, a.s. v časti výroku, ktorým krajský súd nevyhovel návrhom (žalobcu a NDS, a.s.) na jej pribratie do konania ako účastníka správneho konania najvyšší súd poukazuje, že krajský súd svojím výrokom rozhodol o predložených návrhoch tak, že týmto nevyhovel, avšak len z dôvodu, že primárne skúmal či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať. Nakoľko však tieto splnené neboli, nekonal súd vo veci samej a teda práva a povinnosti NDS, a.s. ako účastníka správneho konania nemohli byť rozhodnutím súdu ohrozené. Teda krajský súd nerozhodol ex offio, ale na návrhy, ktoré mu boli predložené.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd svojím rozhodnutím nepochybil a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal dodajúc, že žalobca si náhradu trov konania ani neuplatnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol jednomyseľne, pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.